

Sygn. akt IV KK 155/21

POSTANOWIENIE

Dnia 21 kwietnia 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Kazimierz Klugiewicz

na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.,
w sprawie **R. K.**
skazanego z art. 270 § 1 k.k. i in.,
po rozpoznaniu w Izbie Karnej w dniu 21 kwietnia 2021 r.
kasacji, wniesionej przez obrońcę skazanego
od wyroku Sądu Okręgowego w G.
z dnia 14 września 2020 r., sygn. akt VI Ka (...),
utrzymującego w mocy wyrok Sądu Rejonowego w Z.
z dnia 10 grudnia 2019 r., sygn. akt II K (...),

p o s t a n o w i ł :

- 1. oddalić kasację jako oczywiście bezzasadną;**
- 2. zwolnić skazanego od kosztów sądowych postępowania kasacyjnego i poniesionymi w jego toku wydatkami obciążyć Skarb Państwa.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem Sądu Rejonowego w Z. z dnia 10 grudnia 2019 r., sygn. akt II K (...), R. K. został uznany za winnego tego, że:

1. działając w krótkich odstępach czasu, z wykorzystaniem takiej samej sposobności i zanim zapadł pierwszy wyrok, chociażby nieprawomocny co do któregośkolwiek z nich, dopuścił się ciągu czterech przestępstw polegających na tym, że:

- w dniu 21 stycznia 2016 r. w Z., fałszując podpis A. B. na druku zaświadczenia o zatrudnieniu i zarobkach w firmie „PPHU A. B.” z siedzibą w Z., który to uprzednio wypełnił na swoje dane personalne, opatrując go datą 21 stycznia 2016 r., a następnie opieczętował pieczętą firmową tego Przedsiębiorstwa, podrobił wspomniany powyżej dokument w celu użycia go za autentyczny,

- w dniu 28 stycznia 2016 r. w Z., działając wspólnie i w porozumieniu z K. W., fałszując podpis A. B. na druku zaświadczenia o zatrudnieniu i zarobkach w firmie: „PPHU A. B.” z siedzibą w Z., który uprzednio wypełnił na dane personalne K. W., opatrując go datą 28 stycznia 2016 r., a następnie opieczętował pieczętą firmową tego przedsiębiorstwa, podrobił wspomniany powyżej dokument w celu użycia go za autentyczny,

- w dniu 28 stycznia 2016 r. w Z., działając wspólnie i w porozumieniu z K. W., fałszując podpis A. B. na druku zaświadczenia o zatrudnieniu i zarobkach w firmie „PPHU A. B.” z siedzibą w Z., który uprzednio wypełnił na swoje dane personalne, opatrując go datą 28 stycznia 2016 r., a następnie opieczętował pieczętą firmową tego przedsiębiorstwa, podrobił wspomniany powyżej dokument w celu użycia go za autentyczny,

- w dniu 3 lutego 2016 r. w Z., działając wspólnie i w porozumieniu z K. W., fałszując podpis A. B. na druku zaświadczenia o zatrudnieniu i zarobkach w firmie „PPHU A. B.” z siedzibą w Z., który uprzednio wypełnił na dane personalne K. W., opatrując go datą 03 lutego 2016 r., a następnie opieczętował pieczętą firmową tego przedsiębiorstwa, podrobił wspomniany powyżej dokument w celu użycia go za autentyczny,

tj. czterech przestępstw, z których każde wyczerpywało znamiona występkę opisanego w art. 270 § 1 k.k., za które – na podstawie art. 270 § 1 kk w zw. z art. 91 § 1 k.k. – skazano go na jedną karę pozbawienia wolności w wymiarze 9 miesięcy;

2. działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, w krótkich odstępach czasu, z wykorzystaniem takiej samej sposobności i zanim zapadł pierwszy wyrok, chociażby nieprawomocny co do któregośkolwiek z nich, dopuścił się będąc

uprzednio skazanym prawomocnym wyrokiem Sądu Okręgowego w G. z dnia 25 marca 2008 r. w sprawie o sygn. akt IV K [...]/07 za przestępstwo z art. 280 § 2 k.k. w zw. z art. 64 § 1 kk na karę pozbawienia wolności w wymiarze 3 lat i 6 miesięcy, objętą następnie wyrokiem łącznym Sądu Okręgowego w G. z dnia 29 maja 2009 r. w sprawie o sygn. akt IV K [...]/09, którą odbył w okresie od dnia 9 sierpnia 2007 r. do dnia 9 lutego 2012 r. ciągu trzech przestępstw polegających na tym, że:

- w dniu 12 listopada 2015 r. w Z., wspólnie i w porozumieniu z K. W., usiłował doprowadzić Spółdzielczą Kasę Oszczędnościowo - Kredytową „(...)” z siedzibą w R. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w wysokości 5000 złotych poprzez próbę zawarcia umowy pożyczki i wprowadzenie w błąd przedstawiciela pokrzywdzonego co do rzeczywistego zamiaru i możliwości uregulowania zobowiązań wynikających z umowy, którą zamierzał zawrzeć w ten sposób, że przedłożył nierzetelne, uprzednio podrobione przez siebie pisemne zaświadczenie o swoim zatrudnieniu i zarobkach w „D.” w Z., jednak zamierzonego celu nie osiągnął z uwagi na negatywną weryfikację,
- w dniu 5 stycznia 2016 r. w Z., usiłował doprowadzić (...) Bank S.A. z siedzibą w W. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w wysokości 1600 złotych poprzez próbę zawarcia umowy kredytu gotówkowego i wprowadzenie w błąd przedstawiciela pokrzywdzonego co do rzeczywistego zamiaru i możliwości uregulowania zobowiązań wynikających z umowy, którą zamierzał zawrzeć, w ten sposób, że przedłożył nierzetelne, uprzednio podrobione przez siebie pisemne zaświadczenie o swoim zatrudnieniu i zarobkach w PPHU A. B. z siedzibą w Z., jednak zamierzonego celu nie osiągnął z uwagi na negatywną weryfikację,
- w dniu 28 stycznia 2016 r. w K., usiłował doprowadzić (...) Bank (...) SA z siedzibą w W. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w wysokości 7500 złotych poprzez próbę zawarcia umowy kredytu gotówkowego i wprowadzenie w błąd przedstawiciela pokrzywdzonego co do rzeczywistego zamiaru i możliwości uregulowania zobowiązań wynikających z umowy, którą zamierzał zawrzeć, w ten sposób, że przedłożył nierzetelne, uprzednio podrobione przez siebie pisemne zaświadczenie o swoim zatrudnieniu i zarobkach w „PPHU A. B.” z siedzibą w Z., jednak zamierzonego celu nie osiągnął z uwagi na negatywną weryfikację,

tj. trzech przestępstw, z których każde wyczerpywało znamiona występków opisanego w art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 297 § 1 k.k. w zw. z art. 270 § 1 k.k. przy zastosowaniu art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k., za co – na mocy art. 14 § 1 k.k. w zw. z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k. w zw. z art. 91 § 1 k.k. skazano go na jedną karę pozbawienia wolności w wymiarze roku i 9 miesięcy;

3. w dniu 3 lutego 2016 r., w Z., działając wspólnie i w porozumieniu z K. W. i J. N., w celu osiągnięcia korzyści majątkowej usiłował doprowadzić P. (...) Sp. z o.o. z siedzibą w T. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w wysokości 2000 złotych poprzez próbę zawarcia umowy pożyczki na personalia J. N. i wprowadzenie w błąd przedstawiciela pokrzywdzonego co do zamiaru i możliwości uregulowania zobowiązań wynikających z umowy, którą zamierzał zawrzeć w ten sposób, że J. N. przedłożyła nierzetelne, uprzednio podrobione przez niego pisemne zaświadczenie o jej zatrudnieniu i wysokości dochodów uzyskiwanych w PPHU A. B. z siedzibą w Z., lecz zamierzonego celu nie osiągnął z uwagi na negatywną weryfikację, przy czym czynu tego dopuścił się będąc uprzednio skazanym prawomocnym wyrokiem Sądu Okręgowego w G. z dnia 25 marca 2008 r. w sprawie o sygn. akt IV K [...] /07 za przestępstwo z art. 280 § 2 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. na karę pozbawienia wolności w wymiarze 3 lat i 6 miesięcy, objętą następnie wyrokiem łącznym Sądu Okręgowego w G. z dnia 29 maja 2009 r. w sprawie o sygn. IV K [...] /09, którą odbył w okresie od dnia 09 sierpnia 2007 r. do dnia 9 lutego 2012 r. tj. przestępstwa z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 270 § 1 k.k. przy zastosowaniu art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k., za które – na mocy art. 14 § 1 k.k. w zw. z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k. – wymierzono mu karę 10 miesięcy pozbawienia wolności.

Sąd pierwszej instancji, na zasadzie art. 86 § 1 k.k. w zw. z art. 91 § 2 k.k. połączył orzeczone wobec R. K. ww. jednostkowe kary pozbawienia wolności i orzekł wobec niego karę łączną pozbawienia wolności w wymiarze 2 lat i 9 miesięcy.

Od tego wyroku apelację wniósł obrońca oskarżonego, który – podnosząc zarzuty obrazy przepisów postępowania, która miała wpływ na treść orzeczenia (art. 4 k.p.k., art. 7 k.p.k.) a także zarzut rażącej niewspółmierności kary – wniósł o

zmianę zaskarżonego wyroku i uniewinnienie oskarżonego, ewentualnie wymierzenie mu łagodniejszej kary.

Sąd Okręgowy w G. wyrokiem z dnia 14 września 2020 r., sygn. akt VI Ka (...), utrzymał w mocy wyrok Sądu pierwszej instancji.

Wyrok Sądu odwoławczego został zaskarżony przez obrońcę skazanego, który podniósł następujące zarzuty:

1. rażące naruszenie prawa procesowego, mające istotny wpływ na treść wyroku, a to art. 433 § 1 i 2 k.p.k. w zw. z art. 7 k.p.k. w zw. z art. 410 k.p.k. i art. 167 k.p.k., polegające na uchybieniu prawidłowej kontroli odwoławczej poprzez nienależyte rozważenie zarzutów odwoławczych dotyczących naruszenia przez Sąd pierwszej instancji zasady swobody oceny dowodów, podczas gdy prawidłowa kontrola dokonana przez Sąd odwoławczy i analiza zgłoszonych zarzutów winna prowadzić do wniosku, iż Sąd pierwszej instancji przekroczył zasadę swobodnej oceny dowodów, a prawidłowa ocena zebranego materiału dowodowego dokonana przy uwzględnieniu zasady swobodnej oceny dowodów, zasad prawidłowego rozumowania i doświadczenia życiowego, jak również zasady *in dubio pro reo* powinna prowadzić do wniosku, że skazany zarzucanego czynu nie popełnił, co rozwinięto w uzasadnieniu;

2. art. 433 § 1 k.p.k. w zw. z art. 440 k.p.k. w zw. z art. 5 § 2 k.p.k., polegające na uchybieniu prawidłowej kontroli odwoławczej poprzez nierozważenie czy Sąd pierwszej instancji wobec zebranego w sprawie materiału dowodowego dokonał rozstrzygnięcia wątpliwości na korzyść oskarżonego, i w konsekwencji utrzymanie w mocy wyroku rażąco niesprawiedliwego, podczas gdy prawidłowa kontrola instancyjna winna doprowadzić do uniewinnienia skazanego od zarzucanych mu czynów, ewentualnie do złagodzenia wymierzonej kary, co rozwinięto w uzasadnieniu.

Na podstawie tak sformułowanych zarzutów obrońca skazanego wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku Sądu Okręgowego w G. oraz poprzedzającego go wyroku Sądu Rejonowego w Z. i uniewinnienie R. K. od stawianych mu zarzutów,

ewentualnie uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu w G. do ponownego rozpoznania.

Prokurator w odpowiedzi na kasację wniósł o jej oddalenie jako oczywiście bezzasadnej.

Sąd Najwyższy rozważył, co następuje.

Kasacja jest oczywiście bezzasadna, co uprawniało do jej rozpoznania na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.

Pierwszy z podniesionych zarzutów, odnoszący się do przeprowadzonej przez Sąd odwoławczy weryfikacji oceny materiału dowodowego dokonanej przez Sąd *meriti*, stanowi w istocie polemikę ze stanowiskiem Sądu pierwszej instancji i z tego względu jawi się jak niedopuszczalna w postępowaniu kasacyjnym próba zdublowania kontroli instancyjnej. Jedyne stwierdzenie skierowane pod adresem Sądu *ad quem* sprowadza się do wyrażenia poglądu, zgodnie z którym: „wywodzenie przez Sąd drugiej instancji, iż na podstawie niepodtrzymywanych wyjaśnień skazanego możliwym jest czynienie ustaleń faktycznych w sprawie jest chybione” (s. 3 kasacji). Przeświadczenie to, szerzej zresztą nieuargumentowane merytorycznie, jest ewidentnie błędne. Odwołanie wyjaśnień przez oskarżonego w żadnym razie nie eliminuje jego wcześniejszych relacji procesowych z materiału dowodowego. Jak wskazuje się w orzecznictwie: „w procesie karnym nie ma gradacji wartości poszczególnych dowodów pod względem chronologicznym. Odwołanie czy zmiana wcześniej złożonych wyjaśnień czyni jedynie nowy dowód, jak każdy podlegający ocenie. Od oceniającego sądu zależeć będzie, który z nich wybierze jako ten odpowiadający prawdzie i w jaki sposób to wykaże i uzasadni” (*postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 28 maja 2015 r., II KK 123/15, LEX nr 1723771*).

Oczywiście chybiona jest także argumentacja wskazująca na nierozpoznanie zarzutu obrazy art. 5 § 2 k.p.k., już choćby z tego względu, zarzut ten nie został sformułowany w *petitum* apelacji, co przy skrótowości jej uzasadnienia w zakresie obrazy przepisów postępowania (cztery zdania) – wbrew temu co twierdzi autorka kasacji – nie stwarzało nawet możliwości wywnioskowania o podniesieniu *implicite*

zarzutu naruszenia zasady *in dubi pro reo* w oparciu o normę wyrażoną w art. 118 § 1 k.p.k. W tych realiach procesowych Sąd drugiej instancji nie był zobligowany do rozważania tego zagadania, które zresztą zostało przedstawione przez skarżącą w sposób bardzo ogólnikowy. Lektura kasacji nie pozwala bowiem na ustalenie, czego zdaniem jej autorki miałyby dotyczyć nie dająca się usunąć wątpliwość. Można jedynie przypuszczać, że skarżącej chodzi ogólnie o sam fakt popełnienia przypisanych skazanemu przestępstw.

Sąd odwoławczy nie był też zobowiązany do zbadania kwestii naruszenia prawa do obrony skazanego podczas przesłuchania w drodze pomocy prawnej świadka P.Ś., albowiem zagadnienie to również nie zostało poruszone w apelacji. Wprawdzie R. K. na rozprawie apelacyjnej odnosząc się do kwestii przesłuchania tego świadka wskazał, że nie był obecny podczas dokonywania tej czynności procesowej (k. 973v, t. V). Ani on ani jego obrońca nie składał jednak wniosku dowodowego o przesłuchanie P.Ś. na rozprawie apelacyjnej. W tych okolicznościach brak jest podstaw do wyprowadzenia wniosku o istnieniu po stronie Sądu drugiej instancji powinności wyjścia poza granice rozpoznawanego środka odwoławczego na podstawie art. 440 k.p.k. i rozważenia doniosłości tego zagadnienia.

Mając na uwadze powyższe rozważania Sąd Najwyższy orzekł jak w postanowieniu, na podstawie art. 624 § 1 k.p.k. w zw. z art. 637a k.p.k. zwalniając skazanego od ponoszenia kosztów sądowych postępowania kasacyjnego i poniesionymi w jego toku wydatkami obciążając Skarb Państwa.